

PRANEŠIMAS ŽINIASKLAIDAI

TELESFORAS VALIUS
KLAJŪNAS

2017.IV.03 – 2017.V.02

Galerijoje „Kunstkamera“ (Ligoninės g. 4, Vilnius) atidaryta Telesforo Valiaus, vieno žymiausių Kanados Lietuvių grafikų, kūrybos darbų paroda „Klajūnas“. Paroda veiks visą balandžio mėnesį.

Per savo gyvenimą Telesforas Valius nuolat keliavo. 1914 m. gimė Rygoje, tačiau jau 1918 m. visa šeima persikėlė į Lietuvą. Telšiai tapo dailininko gimtuoju miestu. Besimokydamas M. Valančiaus gimnazijoje T. Valius pagarsėjo kaip geras piešėjas. Jo mokytojas Simonas Sidabras, pastebėjęs Telesforo gabumus, patarė tėvams leisti sūnų mokytis dailės. Taigi 1931 m. T. Valius įstojo į Kauno meno mokyklą, kur mokėsi pas Adomą Galdiką. 1942–1943 m. T. Valius dėstė Vilniaus dailės akademijoje. 1943 m. kovo mėnesį naciams uždarius akademiją, T. Valius grįžo į Telšius. Čia 1943–1944 m. dirbo Žemaičių dramos teatro direktoriumi ir dekoratoriumi. Apipavidalino ne vieną spektaklį, tačiau nei dekoracijų, nei jų eskizų neišliko.

1944 m. pasitraukė į Austriją ir ten aktyviai įsijungė į meninį gyvenimą, dalyvavo parodose. 1946–1949 m. dėstė ir vadovavo grafikos studijai Dailės ir amatų mokykloje (École des Arts et Métiers) Freiburge.

Nuo 1949 m. gyveno ir dirbo Kanadoje. T. Valiaus kūryba sulaukė Kanados menininkų pripažinimo; buvo išrinktas daugelio Kanados meno draugijų nariu. 1967 m. apdovanotas Kanados šimtmečio medaliu už įnašą į šios šalies kultūrą.

Dailininkas sukūrė medžio raižinių, litografijų, ofortų, monotipijų, piešinių, skulptūrų, nutapė paveikslų, iliustravo ir apipavidalino apie 70 knygų. Ankstyvuosiuose kūriniuose vyrauja lietuvių liaudies meno bruožai, gimto krašto istorijos ir tautosakos temos. Telesforas prisiminimuose pažymi, kad pirmieji jaunystėje jį sudominę dailės eksponatai – tai liaudies meno raižiniai ir skulptūrėlės. Vėlesniuose dailininko kūriniuose stiprėjo ekspresionizmo bruožai. Po karo T. Valiaus kūryboje atsispindi gimtosios žemės praradimo nuotaikos, perteikiamos pasitelkiant tautinės tematikos siužetus, metaforas.

Vėliau dailininko stilistikai didelę įtaką darė kelionės į Paryžių. Čia jis bendravo su Vytautu Kasiuliu, Antanu Mončiu, Žibuntu Mikšiu ir kitais. Telesforo kūryboje kito meninis braižas, kompozicijose išryškėjo abstrakcionizmo bruožai, atsirado spalvos, derintos įvairios spalvinės variacijos. Dailininkas dažniau ėmė rinktis kitas grafikos technikas – spalvotą litografiją, monotipiją.

Dailininkas visą laiką aktyviai dalyvavo parodose. Personalines parodas surengė Telšiuose, Šiauliuose, Montrealyje, Paryžiuje, Niujorke, Toronte, Otavoje. Dailininko atminimui skirtos parodos surengtos – Čikagoje, Toronte, Vilniuje, Kaune, Telšiuose.

Galerijoje Kunstkamera atidarytoje parodoje žiūrovai kviečiami dar kartą prisiminti šį ryškų dailininką. Parodoje pristatomi darbai iš skirtingų kūrėjo gyvenimo laikotarpių, nemaža fikscijų iš kelionių. Parodoje tarsi sekama „Klajūno“ pėdomis – nusikeliant tai į Paryžių, kur gėrimasi pavasario lengvumu, tai sugrįžtant į gimtąją Žemaitiją, kur fiksuojamos tonacijos sunkesnės, duslesnės. Paroda galerijoje Kunstkamera veiks iki gegužės 2 dienos.

Galerijos darbo laikas: I-V: 10.00-18.30; VI: 12.00-16.00. Adresas: Ligoninės g. 4, Vilnius. Daugiau informacijos: www.kunstkamera.lt